

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور

۳۱. تبصره «۱۰» بند «الف» - هدفمند کردن عوارض شرکت های بیمه

تبصره پیشنهادی دولت

تبصره «۱۰»، بند «الف» - شرکت های بیمه ای مکلفند مبلغ سه هزار میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اصل حق بیمه شخص ثالث دریافتی را طی جدولی که بر اساس فروش بیمه (پرتفوی) هر یک از شرکت ها تعیین و به تصویب شورای عالی بیمه می رسد به صورت هفتگی به درآمد عمومی ردیف ۱۶۰۱۱۱ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه داری کل کشور واریز کنند. وجوه واریزی در اختیار سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای کشور، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان اورژانس کشور قرار می گیرد تا در ردیف های مربوط به این دستگاه ها در جدول شماره (۷) این قانون در امور منجر به کاهش تصادفات و مرگ و میر، هزینه شود. بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف به نظارت بر اجرای این بند است. وجوه واریزی شرکت های بیمه موضوع این بند به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می شود.

سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای کشور، نیروی انتظامی و سازمان اورژانس کشور موظفند گزارش عملکرد خود را هر سه ماه یک بار از نحوه هزینه وجوه مذکور به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران گزارش نمایند.

مشخصات لایحه

دوره دهم - سال سوم

شماره ثبت:

۵۲۵

شماره چاپ:

۱۲۴۷

تاریخ چاپ:

۱۳۹۷/۱۰/۵

اظهار نظر کارشناسی

عوارضی که از صنعت بیمه دریافت می شود برای تسهیل کارکردها و اهداف بیمه است. برای مثال نیروی انتظامی با استفاده از درآمد عوارض مربوطه، مکلف به انجام اقداماتی در جهت کاهش تصادفات است، اما در حال حاضر این عوارض صرفاً به درآمدی برای نهادها تبدیل شده و اهداف مذکور به درستی در تخصیص منابع مورد توجه قرار نمی گیرد؛ لذا حق بیمه از جیب مردم می رود و دیگر هدفمند نیست و کارایی و اثربخشی لازم را ندارد. نکات زیر در این ارتباط مطرح است:

معاونت پژوهش های

اقتصادی

دفتر: مطالعات

اقتصادی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۲۰۱۶۲۴۸

تاریخ انتشار:

۱۳۹۷/۱۰/۲۰

✓ متأسفانه تعداد موارد نقص عضو و مصدومیت در کشور افزایش یافته است. بر اساس گزارش سازمان پزشکی قانونی کشور، متوفیات و مصدومین منجر به فوت ناشی از حوادث رانندگی طی هشت ماهه اول سال ۱۳۹۷ نسبت به مدت مشابه در سال ۱۳۹۶ با ۰/۹ درصد رشد به ۱۲۲۶۱ مورد رسیده است.^۱

✓ نحوه هزینه کرد و شاخص های نحوه تسهیم و پرداخت منابع مذکور شفاف نیست و در عمل این منابع بابت کسر بودجه و هزینه های اداری و پرسنلی تلقی و مصرف می گردد.

✓ بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران هیچ‌گونه گزارشی در مورد شفاف‌سازی آثار تخصیص این منابع، به منظور آگاه‌سازی کارشناسان صنعت بیمه ارائه ننموده است.

✓ جدول زیر رشد تلفات جاده‌ای را در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال ۱۳۹۵ و عدم تحقق اهداف اختصاص بودجه را در تبصره «۱۰» بند «الف» قانون بودجه سال ۱۳۹۶ نشان می‌دهد:^۱

۱۳۹۶	۱۳۹۵	شاخص مورد نظر
۱۶/۲	۱۵/۹	تعداد فوت‌شدگان ناشی از تصادفات رانندگی (هزار نفر)
۳۳۶	۳۳۳/۱	تعداد مصدومین ناشی از تصادفات رانندگی (هزار نفر)
٪۷۳	٪۷۲	سهم فوت‌شدگان ناشی از تصادفات بین‌شهری (درصد)
٪۲۷	٪۲۸	سهم فوت‌شدگان ناشی از تصادفات درون‌شهری و سایر (درصد)
٪۸۰	٪۸۰	سهم تصادفات رانندگی در حوادث منجر به فوت (درصد)

پیشنهاد

با توجه به موارد بالا، برای هدفمند کردن عوارض بیمه‌ای و تخصیص آن در محل‌های تعیین شده، ضروری است: **اولاً**، تخصیص منابع به صورت مرحله‌ای صورت گیرد، **ثانیاً**، نحوه مصرف منابع توسط نهادهای مربوطه شفاف گردد و تخصیص‌های بعدی بر اساس آن و با تأیید ناظر یعنی بیمه مرکزی انجام شود. به عبارت دیگر در تبصره مربوطه تخصیص مبلغ مورد نظر باید بر اساس ارزیابی عملکرد نهادهای مربوطه انجام گیرد. لذا متن زیر به عنوان متن اصلاحی پیشنهاد می‌شود:

تبصره «۱۰»، بند «الف» - شرکت‌های بیمه‌ای مکلفند مبلغ سه هزار میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اصل حق بیمه شخص ثالث دریافتی را طی جدولی که بر اساس فروش بیمه (پرتفوی) هر یک از شرکت‌ها تعیین و به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد به صورت هفتگی به درآمد عمومی ردیف ۱۶۰۱۱۱ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. وجوه واریزی به صورت هر سه ماه یک‌بار و در صورت تأیید بیمه مرکزی مبنی بر مصرف وجوه سه‌ماهه گذشته در جهت کاهش تصادفات و مرگومیر در اختیار سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کشور، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان اورژانس کشور قرار می‌گیرد، تا در ردیف‌های مربوط به این دستگاه‌ها در جدول شماره (۷) این قانون در امور منجر به کاهش تصادفات و مرگومیر، هزینه شود. بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف به نظارت بر نحوه مصرف منابع توسط دستگاه‌های مربوطه می‌باشد. وجوه واریزی شرکت‌های بیمه موضوع این بند به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود.

سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کشور، نیروی انتظامی و سازمان اورژانس کشور موظفند گزارش تفصیلی عملکرد خود را هر سه ماه یک‌بار از نحوه هزینه وجوه مذکور به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران گزارش نمایند.

۱. سالنامه آماری صنعت بیمه سال ۱۳۹۶.